

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ACREDITARE ȘI ATESTARE

AVIZUL

DE EVALUARE PENTRU ACREDITAREA UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN COMRAT PE PROFILURILE:

- I. DEZVOLTAREA INOVAȚIONALĂ A SECTORULUI AGRO-ECONOMIC REGIONAL

- II. DEZVOLTAREA INOVAȚIONALĂ A POTENȚIALULUI UMAN ÎN MEDIUL
POLICULTURAL

(2010-2014)

Chișinău, 2015

Considerații generale

Prin ordinul nr. 03-07 din 16 martie 2015 al Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare a fost aprobată lista nominală a membrilor comisiilor pentru evaluarea Universității de Stat din Comrat, conform profilurilor.

Membrii comisiei specializate de evaluare:

1. Simion TOMA – doctor habilitat, academician, Institutul Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor, *președintele* Comisiei
2. Liuba PETRENCO – doctor în pedagogie, conferențiar universitar, UPS „Ion Creangă”, *secretar*
3. Zinaida FURTUNĂ – Institutul de Științe ale Educației, *economist-contabil*

Dezvoltarea instituțională a sectorului agro-economic regional

1. Tudor BAJURA – doctor habilitat, profesor cercetător, Institutul Național de Cercetări Economice, *președintele* comisiei
2. Nicolae PAMUJAC – doctor habilitat, profesor universitar, Universitatea Agrară de Stat din Moldova
3. Svetlana GANGAN – doctor, conferențiar universitar, Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural

1. Petru JELESCU – doctor habilitat, profesor universitar, UPS „Ion Creangă”, *președintele* comisiei
2. Petru CATAN – doctor habilitat, profesor universitar, Universitatea Slavonă
3. Eugenia COJOCARI – doctor habilitat, profesor universitar, Universitatea de Studii Europene din Moldova

În activitatea sa membrii Comisiei s-au condus de *Regulamentul privind activitatea Comisiilor Specializate de Evaluare a Organizațiilor din Sfera Științei și Inovării*. Membrii Comisiei au studiat exigent, corect, obiectiv și cu principialitate *Raportul de autoevaluare a Universității de Stat din Comrat* (aprobat la 29 ianuarie 2015), au fost analizați indicatorii de activitate reflectați în raportul de autoevaluare, precum și au fost vizitate subdiviziunile științifice ale universității. Au fost studiate actele și dovezile documentare privind organizarea și realizarea activității științifice în cadrul universității.

Scopul *Comisiei Specializate de Evaluare* a fost de a aprecia nivelul de corespundere a *Universității de Stat din Comrat* criteriilor de acreditare conform profilurilor de cercetare.

Cadrul tematic și instituțional de cercetare

Universitatea de Stat din Comrat (USC) a fost deschisă în baza Universității Naționale Găgăuze, fondate la 11 februarie 1991. La 1 august 1991, conform Hotărârii Speciale a Guvernului Republicii Moldova nr. 408, Universitatea Națională Găgăuză a fost denumită *Universitatea de Stat din Comrat*. Instituția este înregistrată la Camera Înregistrării de Stat, Certificat MD0081135 din 26.08.2008, numărul de identificare de stat 1008611002139.

Statutul juridic

Universitatea de Stat din Comrat (USC) este o universitate de tip clasic, cu un specific regional pronunțat, o instituție de învățământ superior polivalentă, care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea Învățământului din Republicii Moldova nr. 547 din 21 iulie 1995 și își coordonează activitatea cu Ministerul Educației al Republicii Moldova.

USC se dezvoltă dinamic ca un centru de învățământ, al cărui scop principal îl constituie: instruirea și pregătirea specialiștilor de calificare înaltă și a cadrelor științifice; efectuarea pregătirii, formării continue și recalificării cadrelor la comanda Guvernului RM în bază de contract cu instituțiile de stat interesate, agenții economici și persoanele fizice din Moldova și UTA Găgăuzia.

Universitatea de Stat din Comrat îndeplinește o serie de sarcini actuale ale sistemului educațional contemporan: modernizarea activității academice și coordonarea acesteia cu cerințele acordului de la Bologna, asigurarea calității studiilor universitare în procesul instruirii continue, promovării și realizării cercetărilor științifice în domeniile de profil, educația tinerilor. Pe parcursul dezvoltării sale Universitatea a devenit o instituție de învățământ cu un corp profesoral-didactic de o calificare înaltă și cu o bază tehnico-materială bună.

USC pentru prima dată a înaintat dosarul pentru acreditare Consiliului Național de Atestare și Acreditare pe profiluri științifice.

În perioada 2010-2014 activitatea de cercetare științifică a unităților structurale ale USC a fost orientată spre două direcții strategice de cercetare:

1. Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional, care se realizează în baza Catedrelor *Economie, Contabilitate, Fitotehnie, TFPPA* și Centrului *Innocentru*. Conducătorul profilului – **GHENOVA S., CARABET M., dr., conf. universitari;**

2. Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural, creată în baza a trei secțiuni: 1) ***Pregătirea specialistului pentru comunicarea interculturală în spațiul multi-etnic*** (Catedrele de *Pedagogie, Limbi moderne, Filologie română, Filologie găgăuză*), 2) ***Dezvoltarea inovațională în domeniul de drept și științelor socioumaniste în mediul multicultural regional*** (Catedrele: *Drept privat, Drept public, Științe sociale*) și 3) ***Probleme actuale ale științelor informaticii, matematice și fizice*** (Catedra *TIM și F*). Conducătorul profilului – **SIRCHELI V., CURTEVA O., dr., conf. universitari.**

În prezent USC organizează formarea la *32 programe de licență, 33 programe de master și 2 programe de doctorat*. Pentru conducerea tezelor de doctorat sunt autorizate 15 cadre științifico-didactice, din care 9 sunt titulari.

Din anul 1997 la USC se organizează studii prin doctorat la specialitatea *521.03. Economie și management în domeniu de activitate și 621. Limbile turcice* (Hotărârea Prezidiului Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova din 26 iulie 1997, proces-verbal nr. 30).

În cadrul USC sunt organizate **4 facultăți**: *Economie, Juridică, Cultura națională și Agrar-tehnologică, 13 catedre* unde lucrează 146 de lectori, dintre care 43 de doctori în științe, 10 doctori habilitați. La 1.09.2014 își făceau studiile 1644 de studenți.

Activitatea de cercetare științifică este organizată de **InnoCentru și Consiliul tinerilor savanți al USC**, compus din 7 membri care au grade și titluri științifice. Conducătorul Consiliului este **Cara S.V.**, doctor în științe agricole.

Consiliul realizează următoarele **obiective**:

- ✓ contribuie la creșterea profesională a tinerilor savanți și specialiști;
- ✓ antrenează tineri specialiști în activitatea de cercetare științifică pe direcții fundamentale și aplicate, actuale pentru economia Republicii Moldova;
- ✓ reprezintă interesele tinerilor savanți, lectori și specialiști la Consiliul de Savanți al USC;
- ✓ propagă și contribuie la implementarea rezultatelor cercetărilor tinerilor savanți.

În cadrul **InnoCentrului** activează 3 membri, profesori cu grade și titluri științifice. Directorul InnoCentrului - **Levițcaia A.P.**, doctor în științe economice, conferențiar universitar.

Centrul realizează următoarele **obiective**:

- ✓ efectuează activitatea de cercetare în domeniul marketingului infrastructurii inovative a regiunii și elaborează bazele conceptuale ale perfecționării acesteia;
- ✓ desfășoară activități de formare și menținere a imaginii Găgăuziei ca teritoriu de dezvoltare inovativă cu un climat de investiții favorabil (organizează seminare tematice, training-uri, mese rotunde);
- ✓ realizează proiecte și programe sprijinite de autoritățile locale.

De asemenea o serie de structuri auxiliare asigură suportul necesar cadrelor didactico-științifice, acestea fiind reflectate în organigrama USC (anexa 1, *Organigrama USC*).

Deciziile strategice privind diversificarea/modificarea portofoliului de programe de studii și profilurile cercetării științifice sunt aprobate de Senatul USC.

Senatul este constituit din 21 persoane, din care 5 sunt studenți (24 %). Pe parcursul anului de studii de regulă sunt organizate 9 ședințe.

I. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ DE CERCETARE

1.1. Personalul uman

La 1.04.2014 lista personalului USC din sfera științei și inovării include **107 persoane** (anexa 2, personalul uman pe profiluri). Structura calitativă și pe vârste pe cele 2 profiluri este prezentată mai jos.

I. Profilul I. *Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional*

În cadrul profilului sunt angajate **31 persoane** (14,76 unități cercetători științifici), inclusiv **2** doctori habilitați și **11** doctori în științe. Ponderea titularilor (28 persoane) din totalul de personal angajat în activitatea de cercetare la profil constituie 90,3%. Raportul dintre doctori și doctori habilitați în momentul evaluării este de **5,5** (11/2). Raportul cercetătorilor cu grade științifice la numărul total de cercetători este de **0,42** (13/31). **6** cercetători sunt abilitați cu dreptul de conducător al tezelor de doctorat, ce constituie **12,35%** (6/31). În perioada evaluată au fost susținute **4** teze de doctor de către cercetătorii științifici antrenați în activitățile de cercetare la profil; **2** persoane au beneficiat de cursuri de postdoctorat (Ghenova Svetlana, Ala Levițaia, ordin nr.231A din 1.XI.2011). În cadrul profilului la momentul evaluării sunt angajați **9** doctoranzi, inclusiv **7** doctori în științe și **2** doctori habilitați.

Structura pe vârstă a personalului este următoarea: **10** persoane (32,3%) sub 35 de ani și **6** persoane (19,35%) au mai mult de 65 de ani. Personalul de conducere (rector, prorectori, șefi de catedră) în cadrul profilului este reprezentat de **7** persoane din cele 31 înscrise în structura scriptică, ceea ce constituie 22,58%.

Profilul II. *Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural*

Profilul se realizează în 3 secții care în complex descriu conținutul direcțiilor științifice ale profilului: **1. Probleme actuale ale științelor de informatică, matematică și fizică; 2. Pregătirea specialistului pentru comunicarea interculturală în spațiul multietnic; 3. Dezvoltarea inovațională în domeniul de drept și a științelor socio-umaniste în mediul multicultural regional.**

În cadrul profilului sunt angajate **76 persoane** (23,83 unități de cercetători științifici), inclusiv: **7** doctori habilitați și **39** doctori în științe. Ponderea titularilor (57 persoane) din totalul de personal angajat în activitatea de cercetare la profil îl constituie 75%. Raportul dintre doctori și doctori habilitați în momentul evaluării este de **5,57:1** (39/7). Raportul cercetătorilor cu grade științifice la numărul total de cercetători este de **0,6** (46/76). Structura pe vârstă a personalului este următoarea: **12** persoane (15,78%) sunt sub 35 de ani și **12** persoane (15,78%) au mai mult de 65 de ani. **9** cercetători sunt abilitați cu dreptul de conducător al tezelor de doctorat **11,84%** (9/76). Personalul de conducere în cadrul profilului este reprezentat de **10** persoane (rector, prorectori, șefi de catedră) din cele **76** înscrise în structura scriptică, ceea ce constituie **13,15%**.

În perioada evaluată au fost susținute **12** teze de doctor de către cercetătorii științifici antrenați în activitățile de cercetare la profil. În perioada supusă evaluării la studii de doctorat peste hotare a

fost înmatriculată Paptova Alla (Universitatea Pedagogică de Stat din Moscova, Rusia, ordin de înmatriculare nr.84676 din 20.12.2010).

Tabelul 1. Angajarea personalului în activități de cercetare și didactico-științifice pe profiluri

Profilul	Nr	Dr. hab.	Dr.	Abilitați cu dreptul de conducător al tezelor de doctorat	Teze susținute	Vârsta sub 35 ani	Vârsta peste 65 ani	Personal de conducere
I. Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional	31 28/3	2	11	6	4	10	6	7
II. Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul multicultural regional	76 57/19	7	39	9	12	12	12	10
Total	107	9	50	15	16	22	18	17
titulari	85							
cumularzi	22							

Total la nivel de instituție în activitatea de cercetare sunt angajate **107 de persoane**. Ponderea titularilor în totalul de personal angajat în activitatea de cercetare la profiluri – **82** de persoane – îl constituie 76,6%. Raportul dintre doctori și doctori habilitați în momentul evaluării este de 4,3 (43/10). Raportul cercetătorilor cu grade științifice la numărul total de cercetători este de 0,5 (53/107). Cercetători abilitați cu dreptul de conducător al tezelor de doctorat sunt **15** de persoane sau 14% (15/107). În perioada evaluată au fost susținute de către cercetătorii științifici antrenați în activitățile de cercetare la profilurile evaluate **16** teze de doctor.

Structura pe vârstă a personalului este următoarea: **22** persoane (20,56%) sub 35 de ani și **18** persoane (16,8%) au mai mult de 65 de ani.

Personalul de conducere al activității de cercetare și inovare USC

Conducerea activității în domeniul cercetării și inovării la nivelul USC este pusă în sarcina prorectorului pentru știință **Ludmila FEDOTOVA**, doctor în științe agricole, conf.univ.

Coordonatori ai profilurilor științifice sunt desemnate următoarele persoane:

Profilul I. Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional. Conducătorii profilului – GHENOVA S., CARABET M., dr., conf. universitari;

Profilul II. Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural. Conducătorii profilului: SIRCHELI V., CURTEVA O., dr., conf. universitari.

1.2. Potențialul logistic

Universitatea de Stat din Comrat dispune de trei blocuri de studii: bl. 1 și 2 pe strada Galațan, 17; bloc 3 pe strada Tretiakov, 152; 73 de auditorii pentru prelegeri; 2 săli de conferințe; o bibliotecă.

În prezent numărul total al fondului de carte îl constituie 59362 de unități, dintre care în limba română – 5316 publicații. Numărul de manuale – 22008 ex. Numărul de titluri de literatură didactică - 6048 ex. Suprafața totală a sălilor de lectură e de 150,6 m², locuri pentru cititori – 70. USC are un campus studentesc cu o suprafață de 15177 m²; infrastructura sportivă de întremare cu o suprafață totală de 5936 m²: săli sportive - 936 m², terenuri sportive - 5000 m².

Cantina studentescă are o capacitate de 150 de locuri, cu o suprafață totală de 499,8 m²; un bloc cu laboratoare cu o suprafață totală de 412 m²; punct medical cu o suprafață de 14 m².

USC dispune de un Centru de Inovare cu două săli cu o suprafață totală de 61,6 m²; căminul studentesc este rezervat pentru 420 persoane și are o suprafață de 4748 m².

Pentru colaboratori și studenți au fost create condiții de acces liber la resursele Internet WiFi.

La repartizarea alocațiilor anuale sunt prevăzute **cheltuieli de procurare a utilajului științific, folosirea internetului, reparații a utilajului și deplasări în volum nu mai mic de 20% din suma totală, tabelul 2:**

Tabelul 2, mii lei

Anii	Total știința	Inclusiv la procurarea utilajului și altele, din volumul total al instituției	% din suma totală
2010	3211,1	192,3	6,0
2011	2961,3	50,3+148,4	6,7
2012	3220,2	64,5+136,8	6,3
2013	3217,4	290,2+92,3	11,9
2014	3503,2	632,0+116,7	21,4
Total	16113,2	1037,0 + 686,5=1723,5	10,7

Din anul 2011 s-a ameliorat baza tehnico-materială pentru sectorul științific. În ultimii 5 ani a fost procurat utilaj în sumă de **1037,0 mii lei**:

2010, mii lei

Denumirea utilajului	buc	mii lei

2011 – 50,3 mii lei

Condiționer	3	16,8
Computer	2	24,8
Xerox	1	5,2

Televizor Samsung	1	3,5
-------------------	---	-----

2012 – 64,5 mii lei

Computer	2	13,8
Televizor THOM SON	1	14,9
Interactive whiteboard SB680	1	27,6
Videoproector Optoma Ex540	1	8,2

2013 - 290,2 mii lei

Echipamente videoconferința PolicomGrup300	1	68,1
Multmediyny proiector Canon LV7390	1	12,2
O cameră video Canon LEGRIA HFM52	1	8,9
Interactive whiteboard	1	20,0
Proiectoare Video	1	7,5
Computer PC set salculator	8	91,5
Televizor -TV TOCHIBA LED,58	1	33,9
Notebook HP Probook	1	18,5
Regulator de tensiune NETRPO-SVR	1	17,6
Condiționer Vortex VAC-12AID	1	6,3
Proector MOD 1440	1	3,0
Computer Ftlon*2 EXPRIMO	2	1,0
SOPAR TRIPOD SCREEN	1	1,7

2014 – 632,0 mii lei

Condiționer AHM24-24000BTU	1	10,9
Notebook Lenova IdeaPad G500	3	20,4
IPAD AIR 9.7	3	49,5
Computer Workstation AVM	20	215,8
Proector OPTOMAX316	3	24,4
Proector OPTOMA W307USTi	1	30,3
Notebook ACER TrevelMate P6	2	32,4
Interactive whiteboard	1	22,4
Notebook Lenova	1	6,1
Notebook Lenova IdeaPad Flex14D AMD	1	10,0
Ultrabook Aser Aspire 15.6	4	34,0
Proector OPTOMA W306	2	9,0
Interactive whiteboard	1	40,1
Proector ACER X113 800*600	1	6,6

Xerox 3-B-1 MFD Canon MG-2440	1	1,9
Ecran SCREEN	1	1,5
Computer Philips	10	105,0
Sistemul audio tabla interactiva	1	5,9
TRIPOD SCREEN	1	2,3
Computer DEL OPTILEX	1	1,5
Xerox Worc Centre C118	1	2,0

Cercetătorii științifici dispun de **189** calculatoare, dintre care **189** calculatoare cu acces la internet și fondul bibliotecii în număr de **55884** cărți, reviste și ziare.

În perioada anilor 2010-2014, s-a efectuat reparații capitale și curente în sumă de **1280,1** mii lei.

1.3. Activitatea economico-financiară

Volumul total de finanțare a Universității de Stat din Comrat pentru anii 2010-2014 a constituit **93541,0 mii lei**. Volumul mijloacelor destinate sectorului științific pentru anul 2010 a fost 3211,1 mii lei, 2011 – 2961,3 mii lei, 2012 – 3220,2 mii lei, 2013 – 3217,4 mii lei, 2014 – 3503,2 mii lei. În total, volumul alocațiilor pentru 5 ani a constituit **16113,2 mii lei**, media anuală fiind **3222,6 mii lei**, ce constituie **3,4%** din volumul total de finanțare. Volumul mijloacelor financiare destinate sectorului științific din anul 2010 pînă în anul 2014 s-a majorat cu **9%**.

În volumul total de finanțare al Universității se include finanțarea pentru proiectele instituționale de bază, pentru proiectele internaționale și pregătirea cadrelor (doctoranzi, postdoctoranzi), după cum urmează:

Tabelul 3, mii lei

Anii	Total	Cercetare științifică 1/3 din retribuirea muncii (buget)	Proiecte în cadrul Programelor de Stat	Proiecte internaționale	Pregătirea Cadrelor buget	Proiecte independente (p/u tineri cercetători)	Agentia pentru Inovare si Transfer tehnologic	Sponsorizări (p/u conferință)
2010	3258,2	3211,1			47,1		-	
2011	3021,9	2961,3			48,6		-	12,0
2012	3405,2	3220,2			85,0		100,0	
2013	3922,8	3217,4		352,6	72,8		280,0	
2014	4490,9	3503,2		752,9	34,8		200,0	

Total	18099,0	16113,2		1105,5	288,3		580,0	12,0
--------------	----------------	----------------	--	---------------	--------------	--	--------------	-------------

Proiecte din cadrul programelor bilaterale internaționale

Tabel 4

Denumirea proiectului	Alocații, (mii lei)	Anul
<p>Inter-university Start-up centers for students innovations development & promotion. 530349-FR-JPHES TEMPUS- SUCSID Coordonator: doctor, conf. universitar Ghenova S.I. Sarcina proiectului: Cercetarea activității inovatoare și antreprenoriale în țările partenere prin sporirea creativității, competitivității și capacității de angajare a absolvenților universitari și extinderea colaborării între Universități, companiile inovatoare și de investiții pentru comercializarea cunoștințelor.</p> <p>Durata proiectului: 15. 10.2012-15.10.2015. Suma de 30801,25 + 36966,85 = 67738,1 euro.</p>	<p>570,2+ 676,8= 1247,0</p>	<p>2013- 2014; 2015</p>
<p>European Neighbourhood Policy Law and Good Governance.530391-SI-JPCR TEMPUS- EUNEG. Coordonator: doctor, conf. universitar Ghenova S.I. Sarcina proiectului: Cercetările priorităților relațiilor internaționale ale Uniunii Europene și Republicii Moldova și implementarea rezultatelor cercetării în procesul de studii pentru studenții din ciclul doi.</p> <p>Durata proiectului: 15. 10.2012-15.10.2015. Suma de 14544,96 + 17591,04 = 32136,0 euro</p>	<p>266,8+ 322,1= 588,9</p>	<p>2014; 2015</p>
<p>Leading and Managing Change in Higher Education .530621-BG-JPGR TEMPUS- La MANCHE Coordonator: doctor, conferențiar universitar Sirkeli V.P. Sarcina proiectului: Cercetarea potențialului administrativ în universitate extinderea drepturilor și capacităților studenților, activizarea participării studenților la procesul decizional la nivel de management administrativ.</p> <p>Sarcina proiectului: Cercetarea potențialului administrativ în universitate extinderea drepturilor și capacităților studenților, activizarea participării studenților la procesul decizional la nivel de management administrativ.</p> <p>Durata proiectului: 15. 10.2012-15.10.2015. Suma de 13536,96 + 8573,26 = 23910,22 euro</p>	<p>268,5+ 189,9= 458,4</p>	<p>2013- 2014; 2015</p>

Mijloace speciale ale Universității pe anii 2010-2014 (cheltuieli de casă), în total - 30938,3 mii lei, inclusiv:

Tabel 5:

	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Total, inclusiv:	6230,0	7671,1	4523,4	5828,5	6685,3	30938,3
Servicii cu plata (Învățământ superior)	5934,1	6788,1	3780,3	3769,1	4485,3	24756,9
Chiria/ arenda bunurilor proprietate publica	0,1	252,3	249,0	285,5	273,6	1060,5
Granturi, sponsorizări		12,0		352,6	752,9	1117,5
Alte mijloace speciale (Formare continuă)		70,0		61,2	147,5	278,7
Servicii cu plata, Cămine	295,8	548,7	494,1	633,4	417,3	2389,3
Servicii cu plata, Masterat	-	-	-	726,7	608,7	1335,4

În domeniul Științei și Inovării pentru 2 profiluri activează **38,6** unități.

Alocațiile se repartizează în conformitate cu Hotărârile Guvernului Nr.381 din 13.04.2006 „Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare în baza Rețelei tarifare unice” și Nr.195 din 13.03.2013 „Privind condițiile de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ superior de stat cu autonomie financiară”.

Cheltuielile de casă repartizate pentru: salarii, servicii comunale, deplasări și procurarea utilajului, tabelul 4:

Tabelul 4, mii lei

<i>Indicii</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>Total</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Cheltuieli de personal (salarizarea, contribuții de asigurare, și prima de asigurare medicală)	3211,1	2961,3	3220,2	3217,4	3503,2	16113,2
Burse doctoranzilor	18,0	26,2	57,1	40,6	8,4	150,3
Procurare de echipament științific		50,3	64,5	290,2	632,0	1037,0
Servicii de cercetare științifică (congrese, conferințe)	90,2	84,7	85,0	92,3	116,7	468,9
Deplasări	102,1	63,7	51,8			217,6
Plata mărfurilor și serviciilor	732,2	712,7	835,4	1358,6	674,4	4313,3
Total	4153,6	3898,9	4314,0	4999,1	4934,7	22300,3

Universitatea respectă legislația în vigoare privind retribuirea muncii. Gestionarea mijloacelor financiare se efectuează în strictă conformitate cu direcțiile aprobate de utilizare a mijloacelor în corespundere cu prevederile normative în vigoare.

Activitatea economico-financiară a Universității de Stat din Comrat este conform prevederilor actelor normative în vigoare cu respectarea disciplinei financiare. La momentul evaluării activității economico-financiară și acreditării, Universitatea nu are datorii față de salariați și fondul social, achitând integral salariul pe luna februarie curent. Executarea devizelor de cheltuieli aprobate se efectuează în strictă conformitate cu direcțiile aprobate de utilizare a mijloacelor financiare.

II. PERFORMANȚĂ ȘI VIZIBILITATE LA NIVEL INTERNAȚIONAL

Colaborarea internațională s-a realizat în cadrul încheierii acordurilor de colaborare cu instituții din străinătate, îndeplinirii proiectelor și grant-urilor științifice internaționale, antrenarea membrilor profilurilor în calitate de experți și consultanți ai organizațiilor internaționale, precum și în efectuarea unor stagii științifice peste hotare.

Colaboratorii Universității de Stat din Comrat iau parte la:

1) **proiectul EMBER** din programul Erasmus Mundus (Universidad de Sevilla, Spain). Proiectul EMBER (Erasmus Mundus Broadening Educational Opportunities) presupune punerea în aplicare a schimbului științific, difuzarea de cunoștințe și experiență, familiarizarea cu cele mai bune practici și modele de învățământ, recunoașterea reciprocă a rezultatelor învățării între universitățile din consorțiu în perioada septembrie 2013-august 2016. Proiectul «EMBER» oferă studenților, cercetătorilor și personalului universitar din Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina 173 de burse pentru cheltuielile de călătorie, asigurări de sănătate și alte costuri. Finanțarea este asigurată de Agenția Executivă în domeniul educației, (EACEA) Comisia Europeană. Programul este conceput pentru masterat, doctorat, cercetători, cadre didactice din Universitatea de Stat din Comrat în diferite domenii de specializare, de afaceri, studierea limbilor etc.

Potrivit deciziei comisiei de selecție a studenților și mobilitate academică (Universidad de Sevilla, Spain), în proiectul EMBER ERASMUS MUNDUS EMA 2 din partea Universității de Stat din Comrat au fost înaintați doi candidați:

- Alla Levițcaia, doctor în economie, lector universitar asociat, tipul de mobilitate academică - formare post-doctorat.
- Liubovi Aricova, studii de licență de specializare "Managementul activităților de marketing": tipul de mobilitate academică – formare doctorat.

2) **Fundația Eurasia în Moldova** – obiectivul căreia este promovarea inițiativelor de informare a opiniei publice și participare civică la dezvoltarea relațiilor dintre UE și RM;

3) **Asociația Obștească Centrul European "Pro-Europa"** care se ocupă de informarea studenților despre UE, instituțiile europene, legislația europeană, politicile europene, activități de instruire (training-uri, conferințe, mese rotunde) cu reprezentanți ai Uniunii Europene.

La Universitatea de Stat din Comrat din 2012 în conformitate cu ordinul №146-A din 30.07.2012 activează **Incubatorul de inovare CSU**. Incubatorul de Inovare a CSU este sponsorizat de Academia de Științe a Republicii Moldova și are drept scop creșterea competitivității regiunii prin dezvoltarea tehnologiilor avansate cu implementarea lor ulterioară în procesul de producție și de comercializare a produselor agricole. Numărul de rezidenți și personalul angajat în 2013 a fost de 5 firme și 15 de persoane, iar în anul 2014 - 8 firme și 20 de persoane. Din structura Incubatorului de Inovare fac parte conducătorul Levițaia A.P., lector universitar, conferențiar și 3 cercetători cu grad științific de doctor în științe.

Sub conducerea dr. Karabet M. se desfășoară **Programul de prelucrare a rezultatelor evaluării personalului societăți comerciale și industriale "FIDESCO"** care este orientat spre facilitarea ordonării rezultatelor evaluării personalului și permite păstrarea în mod automat a datelor statistice referitoare la schimbarea personalului angajat și informarea părților interesate. Cercetătorii din cadrul profilului activează în proiectul *Reconstrucția și modernizarea producției de clone de calitate de struguri pe baza SC «Tomai-Vinex» SA*. Proiectul prevede reconstruirea completă a plantațiilor viticole în SC "Tomai-Vinex" SA. Executor – dr. Cara S.

Din anul 2005, la universitate se editează anual culegeri de materiale ale conferinței științifico-practice internaționale „**Știință, educație cultură**”, în care se publică rezultatele cercetărilor științifice ale savanților de la USC, precum și ale savanților din Moldova și alte țări. Materialele sunt disponibile și în regim online pe site-ul web al Universității (kdu.md/ru/nauka.html).

Procesul de perfecționare a competențelor de predare-cercetare s-a manifestat în stagiile efectuate de profesori în centrele științifice și universitare din străinătate cu o durată de 1 lună și mai mult. Locurile de destinație au fost: Spania, Germania, Italia, România etc.

În cadrul profilurilor evaluate au fost realizate următoarele obiective:

- s-au efectuat cercetări ai indicatorilor economici de eficiență a producției agricole după exemplul întreprinderilor din Republica Moldova;
- s-a elaborat un studiu în domeniul sistemului inovațional național și cel regional, prin prisma abordării instituțional-sistemice a studiului dezvoltării inovaționale a economiei;
- s-a stabilit impactului managementului asupra calității strugurilor și produselor de procesare industrială a acestora (vinuri și distilatoare) în situația de tranziție a sectorului vitivinicol la noi condiții de activitate;
- s-a elaborat un studiu în domeniul proiectării conținutului învățământului preșcolar contemporan și de analiză a experienței de implementare a acestuia în procesul pedagogic în condițiile unei societăți policulturale;
- s-a studiat și analizat detaliat potențialul inovator al întreprinderilor mici și mijlocii din UTA Găgăuzia;
- s-a inițiat, în colaborare cu Biroul de Dezvoltare economică UTA Găgăuzia, Consiliul pentru dezvoltare și inovare pe lângă Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia;
- s-a efectuat o analiză detaliată a procesului de producție în scopul îmbunătățirii potențialului de competitivitate a vinărilor din UTA Găgăuzia;
- s-au pus în aplicare rezultatele cercetărilor prin Agenția de Proiecte de Inovare și Transfer Tehnologic a Academiei de Științe a Republicii Moldova: "Optimizarea tehnologiei de cultivare a strugurilor în sa „Tomai Vinex" (2013); "Reconstrucția și modernizarea producției de soiuri tehnice de clone de struguri în termeni de "Tomai Vinex" (2014);
- a fost creat Incubatorul de inovare USC;
- s-a efectuat identificarea rezervelor creșterii volumului profitului net a întreprinderilor agricole SRL „Cumnuț agro”, CSP „Daalar duzu”, Colhozului „Pobeda” ;
- a fost justificată eficacitatea economică a tehnologiei inovaționale de producere a complectului de utilaje pentru utilizarea efectivă fără resturi a lemnului în condițiile producerii mobiliere (proiectul de cercetare SRL Goliat-Vita);
- a fost elaborată tehnologia inovațională „Producere seringi inovatoare generație III cu un "mic volum mort"» Brevet de invenție nr. 759. 2013-06-20 – Seringa de unica folosință”;
- a fost elaborat algoritmul sistemului complex de evaluare a personalului, care permite a majora eficacitatea politicii de cadre a întreprinderii (act de implementare);
- a fost elaborat procedeul de evaluare a stabilității economice a întreprinderilor din sectorul agrar (act de implementare);
- a fost implementată tehnologia „Protecția integrată a piersicului în condițiile sudului Republicii Moldova”;
- a fost inițiat Centru de Servicii EURAXESS KDU etc.

În cadrul profilului *Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional* au fost elaborate **228 de publicații** ale cercetătorilor, *din care 80 în străinătate și 148 în țară. (= 3,1 publicații pe an per cercetător.)*

Structura publicațiilor în străinătate: monografii **1**, capitole în monografii **3**, articole în reviste din străinătate — **22**, articole în culegeri — **19**, publicații electronice — **4**, rezumate la manifestări științifice în străinătate — **53 etc.**

În cadrul profilului *Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural* au fost **publicate în 455 lucrări științifice (1,2 publicații media pe an/per unitate de cercetător), din care în străinătate — 152 și 303 în țară.**

Structura publicațiilor în străinătate: **3** capitole în monografii, **9 (0,75)** articole în reviste ISI, **13 (1,09)** articole în reviste, **90 (1,88)** articole în culegeri, **1** publicație electronică, rezumate la conferințe științifice din străinătate — **36.**

Impactul internațional al cercetărilor și elaborărilor pentru anii 2010-2014

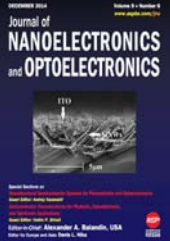

	monografii	Capitole în monografii	Articole în reviste	Articole în culegeri	Publicații electronice	Rezumate la conferințe
Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional	1	3	22	19	4	53
Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural	-	3	22	90	1	36
Total	1	6	44	109	5	89

Publicațiile de performanță ale cercetătorilor universității:

1. Tausanji K. The Social Aspect in the Method of Investment Projects Selection/ EURAS ACADEMIC JOURNAL. Volume 1, No:3, Istanbul/ Turkey, 2013.
2. Пармакли Д., Агафонов В., Суслов С., Продовольственное обеспечение и эффективность зернового производства. Монография. - Нижегородский государственный инженерно-экономический институт, Княгинино, Россия, 2013, 194 с. ISBN: 978-5-91592-043-8.
3. Арикова З., Гаина Б., Ротару А., Тарасов А. Менеджмент качества винодельческой продукции. Монография. АН Республика Молдова, Комратский Государственный Университет, Кишинев/ Комрат, 2013, 168 с. (20,96. с.а.) ISBN: 978-9975-4282-9-3.

4. Левитская А.П. Проблемы и тенденции инновационного развития РМ: региональный аспект. Монография/Левитская А.П.; Комрат. Гос. Ун-т.- Комрат: Б.И., 2014 (Tipogr. "A&V Poligraf"). - 262 p. (8,85 с.а.), ISBN 978-9975-4266-4-0.
5. Дерендовская А.И., Штирбу А.В., Физиологические особенности привитых растений винограда. Монография ISBN: 978-3-659-36882-0.
6. Ghenova S., Curaxina S. Aspectele de basă ale modernizării sectorului agrar în condițiile gestiunii anticriza. Revista «Economica». 2011, nr.2(76), p. 90-95, (0,26 с.а.), ISSN 1810-9136.
7. Levitskaia A., Chiurcciu V. Construirea modelului competitivității regiunii on baza exemplului UTA Grgruzia. „Economica” revista științifico- didactică №1 (75), martie. 2011. Chișinău, ASEM, p.25-35.
8. Levitskaia A. Regional development of the republic of Moldova: problems and prospects. EURAS ACADEMIC JOURNAL. Volume 1, No:3, Istanbul/ Turkey, 2013, p.84-92.
9. Parmacli D., Miskovet N. Effectiveness of agricultural land use in the lower Danube Euroregion. Anuale universității „Dunărea de jos” Galați, România, nr.1, 2010, с.37-42.
10. Ghenova S. The Marketing Analysis of Social-Economic Potential of ATU Gagauzia in the Context of a Favorable Investment Climate//EURAS Academic Journal. Volume 1, No:1, September 2012, Istanbul/Turkey, 2012, p. 97-103 (0,27 с.а.) ISSN 2147-2149.

	<p>Наркомания и социальная работа в наркологии. Учебное пособие / СТРАТАН В., ЛАПОШИНА Е., ВЛАХ М., [и др.]; под ред. В.Стратан. Комрат. гос. ун-т, 2012. Ч. 2-я. – 217 p. ISBN 978-9975-4282-0-0, ISBN 978-9975-4282-2-4.</p>
	<p>ЯНИОГЛО М. Ассертивное общение. Учебное пособие: курсикулум интегрированного курса. Комрат: Universitatea de Stat din Comrat, 2014. – 112 p. ISBN 978-9975-4440-6-4. În îndrumarul metodic sunt determinate scopul, obiectivele și finalitățile; sunt reflectate conținutul și strategiile didactice; este prezentată o gamă largă de procedee psihologice. Teoria este însoțită de material practic.</p>
	<p>Алкоголизм. Социально-медицинская и социально-терапевтическая работа с лицами зависимыми от алкоголя. Учебное пособие / СТРАТАН В., ЛАПОШИНА Е., ЯНИОГЛО М., [и др.]; под ред. В.С. Стратан; Комрат. гос. ун-т, 2012. Ч 1-я - 200 стр. ISBN 978-9975-4282-0-0, ISBN 978-9975-4282-1-7.</p>

	<p>V.P. SIRKELI, <i>A Special section on Semiconductor Nanostructures for Photonic, Optoelectronic, and Spintronic Applications</i>, Journal of Nanoelectronics and Optoelectronics, vol. 9, no.6 (2014), p.799-800. DOI: 10.1166/jno.2014.1688</p>
	<p>V.P. SIRKELI, O. YILMAZOGLU, F. KÜPPERS, and H.L. HARTNAGEL, <i>Effect of p-NiO Interlayer on Internal Quantum Efficiency of p-GaN/n-ZnO Light-Emitting Devices</i>, Journal of Nanoelectronics and Optoelectronics, vol. 9, no.6 (2014), p.811-818. DOI: 10.1166/jno.2014.1687</p>

Articole în reviste internaționale:

1. Fedotova L.V., Iovciu M., Levandovschi V. Информационный менеджмент компратского университета. Достоинства, недостатки и пути их решения. Analysis of state of university management information systems in project partner countries. Brochure 2 /under the editorship of S. V. Chernyshenko, V. O. Lyubchak, K. I. Kyrychenko - Sumy: Sumy State University, 2013, ISBN 978-966-657-487-2.
2. Iovciu M., Fedotova L.V. Интеллект-карты в реализации проектного метода обучения в вузе. International Scientific – Practical Conference “Modern problems of cosial-economic development and informatization: new challenges and perspectives”, Georgia, Kutaisi, October 26-27, 2013, p 118 -120, ISBN 978-9941-429-55-2.
3. Iovciu M., Fedotova L., Iovciu O. Практика применения инновационных инструментов в учебном процессе. Международная научно-практическая конференция, Хмельницкий Национальный университет, Украина, 16-19 mai 2013.

PROIECTE DE CERCETARE

Pe parcursul perioadei de referință cadrele didactico-științifice ale unităților de cercetare din cadrul USC au realizat sumar la cele 2 profiluri **36** de proiecte, din care **1** proiect instituțional, **3** de proiecte internaționale finanțarea cărora a trecut prin contabilitatea USC, **14** proiecte internaționale individuale, **16** proiecte de inițiativă și **2** proiecte de transfer tehnologic.

Profilul I. Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional

Cercetările au fost efectuate în cadrul a **1 proiect instituțional** de cercetare din cadrul Proiectelor de stat, **2** proiecte internaționale (prin contabilitatea USC), **5** proiecte internaționale individuale, **13** proiecte de inițiativă a profilului, **2** proiecte de inovare și transfer tehnologic.

În cadrul Profilului pe parcursul perioadei examinate a fost obținut **1 brevet și 2 certificate** de implementare de la agenți economici din Republica Moldova etc.

Profilul II. Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural

În total în perioada de referință cercetările au fost efectuate **1** proiect internațional (prin contabilitatea USC), **9** proiecte internaționale individuale, **3** proiecte de inițiativă (universitare) a profilului.

În aspect general, în perioada supusă evaluării cercetătorii USC au fost implicați în următoarele proiecte științifice:

Proiecte de cercetare și transfer tehnologic (2):

1) Optimizarea tehnologiilor de producție a strugurilor în SC «Tomai-Vinex» SA.

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Cara S.

2) Producția de un set de echipament pentru utilizarea eficientă a deșeurilor liber din lemn într-un spațiu de fabrică «Goliat-Vita» SRL.

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Levitskaia A.

• 3 proiecte internaționale, banii fiind alocați prin contabilitatea USC

1) Inter-university Start-up centers for students innovations development & promotion. 530349-FR-JPHES TEMPUS- SUCSID

Coordonatorul proiectului doctor în economie, conferențiar universitar Ghenova S.I.

2) European Neighbourhood Policy Law and Good Governance.530391-SI-JPCR TEMPUS-EUNEG

Coordonatorul proiectului doctor în economie, conferențiar universitar Ghenova S.I.

3) Leading and Managing Change in Higher Education .530621-BG-JPGR TEMPUS- La MANCHE

Coordonatorul proiectului dr. în științe fizico-matematice, conferențiar universitar Sircheli V.P.

14 proiecte internaționale individuale:

1) Sistemul informatic integrat de management universitar: implementarea experienței UE în țările CSI.TEMPUS530181 DE-SMGR INURI 2012-2014. Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Fedotova L.V.

2) Consolidarea autonomiei universitare în Moldova. TEMPUS 530740 –DK-JPCR 2012-2015. ÎN CAUTAREA (RE) DEFINIRII AUTONOMIEI UNIVERSITARE”

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Aricova Z.N.

3) Crearea unei rețele universitare tematice în științe aplicate și economice în Moldova 16597-TEMPUS 1-2011-1-FR .

Coordonatorul proiectului Velicova T.G., doctor în științe.

4) Dezvoltarea centrelor educaționale de tehnologii moderne pentru funcționarii publici 144742-TEMPUS 2008-DE-JPHES (2008-4744).

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Fedotova L.V.

5) Developpement de partenariats avec les entreprises en Moldavie 2009 2012 1447544-2008-TEMPUS -DE- FR-JPHES .

Coordonator de proiect: doctor în științe, conferențiar universitar Levițaia A.P

6) EMBER - Erasmus Mundus Broadening Educational Opportunities proiect (Erasmus Mundus Action 2 (EMA2)

Coordonatorul proiectului doctor în economie, conferențiar universitar Ghenova S.I.

7) Proiectul DAAD «Studii asupra fotoluminiscenței a semiconductori largi și modelarea dispozitivelor emițătoare de lumină bazate pe nanostructuri», efectuat în colaborare cu TU

Conducătorul proiectului: *Sirkeli Vadim, doctor in st. fiz.-mat., conf. universitar.*

8) Proiectul DAAD *Studii asupra fotoluminiscenței a semiconductori largi și a nanostructurilor bazate pe acesta*, efectuat în colaborare cu TU Darmstadt, Germany.

9) Proiectul Erasmus Mundus BMU-MID (BMUMID2011136). Studiul proprietăților optice, magnetice și luminescente ale compușilor de bandă largă și dotate cu elemente de transportare și metale rare. Efectuat în colaborare cu University of Turku, Finland

10) Proiectul 516597-TEMPUS 1-2011-1-FR «Crearea unei rețele universitare tematice în științe aplicate și economice în Moldova»/«Création Réseau Universités Numériques Thématiques en sciences appliquées et sciences économiques en Moldavie (CRUNT)». Elaborat în colaborare cu AGROCAMPUS OUEST, France și Universitatea Tehnică din Moldova.

11) Proiectul: 530181-TEMPUS-1-2012-1-DE-TEMPUS-SMGR «Sistemul de integrare informaționale de management universitar: implementarea experienței UE în țările CSI»/ *INTEGRATED UNIVERSITY MANAGEMENT SYSTEM: EU EXPERIENCE ON NIS COUNTRIES' GROUND*

Coordonator: Universitatea Koblenz-Landau (Germania)

12) Proiect „Moldovan Peace Scholars and Practitioners Network”

Coordonator: USM

Participanți: E. Cuijuclu, A. Pațova

13) Proiect „Transformările sociale la zona de frontieră (Bielorussia, Ucraina și Moldova)”

Coordonatori: Universitatea Umanitară Europeană cu suportul financiar Coorporația Carnegie New York și ajutorul administrativ al Consiliului American pentru învățământul internațional (ACTR/ACCELS).

Participanți: A. Pașova, doctor, E. Cuiujclu, lector

14) Studii de pace și solutionarea conflictelor în curriculum-ul universitar (2012-2013)

Centrul Moldo-Austriac pentru Inițative, Schimbări Democratice și Soluționarea Conflictelor (CPI).

Coordonator: Universitatea de Stat din Moldova

Executor: Pașova Alla, doctor etc.

Activitatea științifică a colaboratorilor USC a fost canalizată în 16 proiecte de inițiativă sau universitare:

1) Optimizarea tehnologiei de cultivare a strugurilor în condițiile Sudului Republicii Moldova.

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Cara S.

2) Studiul problemelor și tendințelor de dezvoltare inovatoare a întreprinderilor mici și mijlocii.

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Levitskaia A.

3) Investigarea influenței materialului săditor de diferită calitate pentru dezvoltarea și productivitatea viței de vie.

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Cara S.

4) Protecția integrată a piersicului în sudul Moldovei.

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Fedotova L.

5) Identificarea surselor de eficiență economică sporită a întreprinderilor.

Coordonatorul proiectului prof.univ., dr.hab, Dumitru PARMACLI

6) Identificarea creșterii rezervelor în întreprinderi nete de profit.

Coordonatorul proiectului prof. univ., dr.hab, Dumitru PARMACLI

7) Îmbunătățirea metodelor de evaluare a personalului, ca o condiție de politici eficiente de personal.

Coordonatorul proiectului doctor în științe Carabet M.

8) Studiul planificării start-up business pentru afaceri mici.

Coordonatorul proiectului doctor în științe Carabet M.

9) Perfecționarea mecanismului de asigurare a sustenabilității economice a întreprinderilor agricole.

Coordonatorul proiectului doctor în științe Todorici L.

10) Studiu situației financiare și economice a întreprinderii în mod voluntar, eficace manageriale de luare a deciziilor.

Coordonatorul proiectului doctor în științe Todorici L.

11) Protecția integrată de meri din zona de sud a Republicii Moldova.

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Fedotova L.

12) Eficacitatea biologică a dezinfectantelor în cultivarea grâului de toamnă în condițiile sudului Republicii Moldova.

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Cara S.V.

13) Tehnologia de cultivare a soiurilor de mazăre de iarnă Sputnik în condițiile agroecologice din sudul Moldovei.

Coordonatorul proiectului doctor în științe, conferențiar universitar Cara S.V. etc.

În plan internațional, rezultatele activității științifice ale cercetătorilor USC au fost apreciate prin:

- **1 medalie la expoziții internaționale (Levitscaia Ala, European Exhibition of Creativity and innovation, România, Iași, 2012).**
- **Aricova Zinovia**, a fost decorată cu Медаль за вклад в развитие ВУЗа, Нижегородский государственный инженерно-экономический институт, 2012 .
- **Fedotova Ludmila** - Membru de onoare al societății științifice internaționale «*European Society for Sold Conservation*»

Membri ai colegiilor de redacție al unor reviste de specialitate consacrate de peste hotare sunt Levitscaia Ala «Socio-Economic Problems and the State», «Економічний вісник університету. Збірник наукових праць учених та аспірантів» și Parmacli Dumitru «Інноваційна Економіка», «Вестник НГИЭИ», «Аграрний вісник Причорномор 'я», «Вісник Маріупольського державного університету»

Cercetătorii universității D. Nicoglo și M. Ianioglo au fost invitați în calitate de membri ai colegiului de redacție al revistelor de specialitate consacrate de peste hotare. Dr. conf. V. Sircheli a fost invitat în calitate de referent științific al revistei cotate ICI și în calitate de referent la teza de doctor (Universitatea din Turku, Finlanda (2013). V. Sircheli a fost invitat în calitate de cercetător într-o instituție universitară/științifică din străinătate.

III. CONTRIBUȚIE ȘTIINȚIFICĂ ȘI RECUNOAȘTERE NAȚIONALĂ

În vederea asigurării relevanței studiilor și a cercetărilor, USC își orientează activitatea spre satisfacerea și anticiparea nevoilor actorilor publici / economici /necomerciali. În acest scop are semnate multiple acorduri de colaborare în diverse sfere socio-economice. Colaboratorii științifici ai USC participă în realizarea diverselor studii pe probleme/tematici solicitate, expertize a actelor normative, argumentări științifice a politicilor publice, elaborarea suporturilor metodologice pentru diverse scopuri ale partenerilor. De asemenea, sunt încurajate și susținute colaborări cu instituții de învățământ superior, catedre, institute de cercetare din Republica Moldova.

3.1. Publicații în țară

În cadrul profilului *Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional* au fost elaborate **228 de publicații** ale cercetătorilor, *din care 80 în străinătate și 148 în țară. (= 3,1 publicații pe an per cercetător.*

Structura publicațiilor în țară: 4 monografii, capitole în monografii – 2. Au fost publicate cca **25** de articole în reviste de categoria B și C, **85** de rezumate la conferințe științifice.

Ponderea articolelor publicate în reviste recenzate de categoria B – **34,1%**, categoria C – **19,1%**, editate în străinătate – **46,8%** și în reviste recenzate cu indice impact – **0%**.

În cadrul profilului *Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural* au fost **publicate în 455 lucrări științifice (1,2 publicații media pe an/per unitate de cercetător), din care în străinătate — 152 și 303 în țară.**

Structura publicațiilor din țară: 6 monografii, 5 capitole în monografii, 1 articol în reviste naționale, categoria B, 50 de articole în reviste naționale, categoria C, 140 articole în culegeri, 1 publicație electronică, rezumate la conferințe științifice din țară – 150.

Impactul național al cercetărilor și elaborărilor pentru anii 2010-2014

	monografii	Capitole în monografii	Articole în reviste, B,C	Articole în culegeri	Publicații electronice	Rezumate la conferințe
Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional	4	2	25	10	-	85
Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural	6	5	51	130	1	150
Total	10	7	76	140	1	235

Printre principalele forme de colaborare în cadrul național cu diverse instituții de stat și obștești pot fi enumerate următoarele:

- ✓ cercetători au participat la manifestări științifice cu **rapoarte la invitație** (referate în plen), inclusiv 2 (în anul 2010), 4 (2011), 4 (2012), 4 (2013), 2 (2014);
- ✓ cercetătorii universității au participat activ la lucrările conferințelor științifice naționale prin luări de cuvânt și **232** comunicări;
- ✓ în perioada nominalizată profesorului **Bîrgău M.** i-a fost conferit titlul de **Doctor Honoris Cauza** la Institutul de Dezvoltare Umană al Universității „Ucraina”, or. Luțk, Ucraina și profesorului **Parmacli D.** în cadrul a 7 universități: Dnepropetrovsk; Nijnii Novgorod, Crenenciug, Podolsk etc.;
- ✓ în anul 2010 dr. **Nicoglo D.** și dr. hab. **Stepanov V.** au fost aleși **membri ai colegiului de redacție** a revistei științifice, categoria „C” a AȘM, Institutul Patrimoniului Cultural „Revista de etnologie și culturologie”;
- ✓ **D.Parmacli** este membru al colegiului de redacție al revistei ”Economie și sociologie”;
- ✓ **membri ai consiliilor științifice specializate** de susținere a tezelor de doctorat și de doctor habilitat în perioada evaluată au fost desemnate 3 persoane: Ianioglo M., Nicoglo D., Stepanov V.;
- ✓ **referenți ai tezelor de doctorat și de doctor habilitat** în perioada 2010 – 2014 au fost desemnați: Stepanov V. și Custreabova S., Aricova Z., D. Parmacli.

V. RELEVANȚA SOCIALĂ

În perioada evaluată la USC a fost publicat **un dicționar** pentru învățământul universitar: ВЕЛИКОВА Т. Руководство для преподавателей по использованию новых информационных технологий в процессе оценивания студентов в ВУЗе/ Т.Г. Великова.– Комрат: Комрат. гос. ун-т, 2012.- 115 p. ISBN 978-9975-4282-6-2.

Au fost editate 8 manuale pentru învățământul preuniversitar:

1. BANKOVA Î., MILEVA V. Gagauz dilindä tablițalar. 5-12 klaslara. Üüredicilerä metodika teklifleri. Chișinău, 2010, 65 p. (4 a.л.) ISBN 978-9975-9649-7-5.
2. BANKOVA Î., STOLETNAYA A., RIȘILEAN Э., CIOBAN N. Limba gagauza: Ghid de implementare a curriculumului modernizat pentru treapta liceala. Chișinău, Cartier, 2010. – 112 p. (7 a.л.) ISBN 978-9975-79-661-3.
3. BANKOVA Î., BABOGLU Î., STOLETNAYA A., VASİLİOGLU K., BABOGLU N. Gagauz dili hem literatura. 7-nci klas. - Chișinău: Știința, 2010, 320 p., ISBN 978-9975-67-819-3
4. BANKOVA Î., BABOGLU Î., STOLETNAYA A., VASİLİOGLU K., BABOGLU N. Gagauz dili hem literatura okumakları. 5-inci klas. - Chișinău: Știința, 2010, 260 p., ISBN 978-9975-67-675-5.
5. BANKOVA Î., BABOGLU Î., STOLETNAYA A., VASİLİOGLU K., BABOGLU N. Gagauz dili hem literatura. 9-uncu klas. - Chișinău: Știința, 2010, 304 p., ISBN 978-9975-67-676-2.

6. BANKOVA Î., BABOGLU Î., STOLETNAYA A., VASILIOGLU K., BABOGLU N. Gagauz dili hem literatura. 6-nci klas. - Chişinău: Ştiinţa, 2011, 304 p., ISBN 978-9975-67-758-5.
7. BANKOVA Î., BABOGLU Î., STOLETNAYA A., VASILIOGLU K., BABOGLU N. Gagauz dili hem literatura. 8-inci klas. - Chişinău: Ştiinţa. 2013, 304 p., ISBN 978-9975-67-880-3.
8. АГУЛЬНИКОВ С., БУЛГАР С., ЗАХАРИЯ С., РОМАНОВА С. История родного края: Буджак. Гагаузия. Учебное пособие для учащихся и преподавателей., Комрат-Кишинев, 2014. P. 120, ISBN 978-9975-128-05-6.

Au fost publicate cca 50 de lucrări metodice pe universitate, dintre care:

1. SNEPANOV V., NICOGLO D. Этносоциологические и этнопсихологические практики: методологические подходы и комментарии: учебно-методическое пособие для высшей школы / отв. за выпуск [С.Я. Романова](#). – Кишинев; Комрат: ИКН АНМ Комратский ГУ, 2010. – 348 с. – (Этносоциальные практики) . – ISBN 978-9975-4147-3-9.
2. Непрерывное образование педагога. Методическое пособие/Сост. Л.ТКАЧ, О.КУРТЕВА, М. ЯНИОГЛО, - Комрат, 2011. – 60 с. ISBN 978-9975-4050-5-8.
3. ИБРИШИМ Л., ПАНАИТОВА С., МИКОТИНА В. Первые шаги на пути к инклюзии. Методическое пособие для учителей. Комрат, 2011. – 115 с.
4. ГАЙЧУК В., ДРОЗД Г., КУРАЧИЦКАЯ А., ДЕМЧЕНКО Т. Гид по внедрению модернизированного куррикулума в 1-4 классах. Chişinău: Lyceum, 2011.
5. Учебное пособие по организации и проведению практики для студентов. Специальность 331.1. Социальная защита/ЛАПОШИНА Э., СТРАТАН В., ЯНИОГЛО М., [и др.]; Комрат. гос. ун-т, 2012. - 61 стр. ISBN 978-9975-4282-4-8.
6. Алкоголизм. Социально-медицинская и социально-терапевтическая работа с лицами зависимыми от алкоголя. Учебное пособие / СТРАТАН В., ЛАПОШИНА Е., ЯНИОГЛО М. , [и др.]; под ред. В.С. Стратан; Комрат. гос. ун-т, 2012. Ч 1-я - 200 стр. ISBN 978-9975-4282-0-0, ISBN 978-9975-4282-1-7.
7. Наркомания и социальная работа в наркологии. Учебное пособие / СТРАТАН В., ЛАПОШИНА Е., ВЛАХ М., [и др.]/ Под ред. В. Стратан; Комрат. гос. ун-т, 2012. Ч 2-я - 217 стр. ISBN 978-9975-4282-0-0, ISBN 978-9975-4282-2-4.
8. Методические и организационные аспекты школьной инклюзии. Учебно-методическое пособие / ИБРИШИМ Л., ПАНАИТОВА С., МИКОТИНА В., [и др.]; Комрат 2012. - 88с.
9. Учебное пособие по организации и проведению практики для студентов. Специальность 331.1. Социальная защита/ЛАПОШИНА Э., СТРАТАН В., ЯНИОГЛО М., [и др.]; Комрат. гос. ун-т, 2012. - 61 стр. ISBN 978-9975-4282-4-8.
10. ЯНИОГЛО М. Ассертивное общение. Учебное пособие: куррикулум интегрированного курса. Комрат: Universitatea de Stat din Comrat, 2014. – 112 p. ISBN 978-9975-4440-6-4.
11. Правила орфографии и пунктуации гагаузского языка. Новая редакция/Науч.-исслед. Центр Гагаузии им.М.В.Маруневич, Главное Упр. Образования Гагаузии, Комрат. Гос. Ун-т; отв. За вып.: П.А.Чеботарь [и др.]. Кишинев, 2014. - 72 с. ISBN 978-9975-66-410-3 etc.

Au fost elaborate cca 55 de cursuri noi:

- BANKOVA Î., BABOGLU Î., STOLETNAYA A., VASILIOGLU K., BABOGLU N. Gagauz dili hem literatura. 9-uncu klas. - Chişinău: Ştiinţa, 2010, 304 p., ISBN 978-9975-67-676-2.
- BANKOVA Î., BABOGLU Î., STOLETNAYA A., VASILIOGLU K., BABOGLU N. Gagauz dili hem literatura. 8-inci klas. - Chişinău: Ştiinţa. 2013, 304 p., ISBN 978-9975-67-880-3.
- АГУЛЬНИКОВ С., БУЛГАР С., ЗАХАРИЯ С., РОМАНОВА С. История родного края: Буджак. Гагаузия. Учебное пособие для учащихся и преподавателей., Комрат-Кишинев, 2014. P. 120, ISBN 978-9975-128-05-6. ş.a.m.d.

Au fost elaborate şase avize la proiectele de legi.

În activitatea comisiilor instituite de Preşedinte, Parlament, Guvern au patricipat: Vlah I., deputat al Parlamentului RM, Vlah P., ex-deputat al Parlamentului RM, Grosu V., viceministru, Popa V., judecător etc.

Au fost înregistrate **cca 25** de participări în activitatea grupurilor de lucru instituite de ministere, departamente (Grosu V., Popa V., Mironova S., Leiciu G., Parmacli D., Bolgar N. etc.)

DISEMINAREA INFORMAŢIEI ŞTIINŢIFICE ŞI PROMOVAREA IMAGINII ŞTIINŢEI

Pentru a da noi dimensiuni cercetărilor din cadrul Profilului, eforturile colaboratorilor se orientează spre crearea unor reţele diverse de colaborare naţională şi internaţională. Integrarea în viaţa ştiinţifică şi reţelele de cercetare la scară naţională şi internaţională este un obiectiv major al cercetătorilor de la USC.

Diseminarea informaţiei ştiinţifice a colaboratorilor în cadrul naţional s-a desfăşurat sub forme variate şi a urmărit:

- efectuarea în comun a unor cercetări ştiinţifice;
- elaborarea şi publicarea lucrărilor ştiinţifice;
- organizarea manifestărilor ştiinţifice.

De carte cercetătorii USC au fost editate 8 cărţi şi 9 articole de popularizare a ştiinţei de către:

1. СУЛАК С., КИРДЯКИН А., БАБЫРЭ Н. Consideraţiuni cu privire la predarea pronunţiei în context glotodidactic// Colocviul Ştiinţific Comemorativ Naţional cu participare Internaţională, consacrat aniversării a 70-a de la naşterea lui Mircea Ioniţă, profesor univ., distins cercetător bălţean, creator de şcoală lingvistică, pedagog iscuit, traducător „Tradiţie şi modernitate în abordarea limbajului”. – USB . - Bălţi, 26 noiembrie 2011, 4p. (0,3 c. a.).
2. IANIOGLO M., AXENTII I. Educaţia contemporană-dimensiune prospectivă. Materialele Conferinţei ştiinţifico-didactice „Impactul europeanizării asupra didacticii şi cercetării în învăţământul superior”. Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, 30 octombrie 2013, Cahul, 2014, p. 5-11 (0,43 c.a.), ISBN 978-9975-914-84-0.

3. БАНКОВА И. Именные словосочетания модели «Притяжательное местоимение+существительное» (М+С) в современном гагаузском языке. Материалы международной научно-практической конференции, посвященной 23-й годовщине Комратского государственного университета, 7 февраля 2014, Комрат, 2014, С.364-367. (0,25 а.л.) ISBN 978-9975-914-83-3. ș.a.m.d.

Cercetătorii universității au organizat diverse manifestări pentru utilizatori:

1. Prezentarea cărților «Бессарабские судьбы» Т. Соловьева, «Баурчи» К. Курдогло, «Культ волка у гагаузов» Е. Квилинкова, «Гагаузы» М. Губогло, «Молдаване» М. Губогло, «Гагаузы на святом Афоне» К. Курдогло, «Съезды гагаузского народа» Н. Димитрогло, «Комратское восстание 1906» Н. Туфар, «Православие-стержень идентичности гагаузов» Е. Квилинкова, «Апокрифы в зеркале народной культуры гагаузов» Е. Квилинкова, «Репрессии и массовые депортации жителей с. Баурчи, Чадыр-Лунгского района Республики Молдова 1940 - 1951 г.г.» К. Курдогло, «Gagauzluk: kultura, ruh, adetlär» Zanet T., «Краткая история гагаузов» Ф.Ангели.

COLABORĂRI NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

Printre formele de colaborare menționăm:

- extinderea schimburilor academice internaționale;
- participarea Universității de Stat din Comrat în comunitatea educațională internațională;
- dezvoltarea și punerea în aplicare a programelor inovatoare care vizează dezvoltarea în continuare a cooperării internaționale în domeniul științei și educației;
 - formarea sistemului de înaltă calitate a studierii limbilor străine, inclusiv stagieri în străinătate a profesorilor;
 - cooperarea cu profesori din străinătate prin invitarea profesorilor pentru cursuri și traininguri într-o limbă străină;
 - participarea la Școli Internaționale de Vară;
 - participarea la congresele internaționale din Găgăuzia ș.a.m.d.

Colaborări naționale

1) Colaborarea în domeniul științei și învățământului cu instituțiile de învățământ superior ale Republicii Moldova:

- Universitatea Tehnică din Moldova – proiectul mixt Tempus „Consolidarea autonomiei universităților din Moldova”;
- Universitatea de Stat din Moldova – pregătirea specialiștilor pentru școala superioară (doctorat la specialitatea istorie, matematică, drept), conferințe și publicații comune;
- Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” - pregătirea specialiștilor pentru școala superioară (doctorat la specialitatea filologia română);

- Universitatea de Stat din Tiraspol - pregătirea specialiștilor pentru școala superioară (doctorat la specialitatea pedagogie);
- Universitatea Slavonă – schimb de specialiști din cele două instituții de învățământ superior. Seminare și conferințe comune, schimb de literatură metodologică, informație în formă electronică;
- Universitatea Cooperatist - Comercială din Moldova (proiect mixt Tempus);
- Universitatea Agrară de Stat din Moldova - pregătirea specialiștilor pentru școala superioară (doctorat la specialitatea agricultură).

2) Colaborarea cu instituțiile de stat și obștești, agenții etc. ale Republicii Moldova:

- Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a RM (AGEPI) – desfășurarea unei serii de seminare pentru cadrele didactice și studenții USC;
- Fundația Eurasia în Moldova – promovarea inițiativelor de informare a opiniei publice și participare civică la dezvoltarea relațiilor dintre UE și RM;
- Asociația Obștească Centrul European ”Pro-Europa” - training-uri, conferințe, mese rotunde cu reprezentanți ai Uniunii Europene.

3) Cooperarea cu următoarele instituții publice și oficiale:

- Centrul de Tineret “Пилигрим-Демо” - traininguri, ateliere de lucru, stagii pentru studenți.
- Consiliul Regional de Tineret din Găgăuzia (PKMF) – proiecte, granturi.
- Direcția Învățământ din Găgăuzia – parteneriat organizațional și științific.
- Liceul Teoretic *Gaidarji* – formare profesională.
- Liceul Teoretic *Kara-Cioban* - formare profesională.
- Gimnaziul №2 - formare profesională.
- Liceul Moldo-Turc “Orizont”, Ciadâr-Lunga - formare profesională.
- Colegiul Pedagogic M. Ciachir, Comrat - formare profesională.
- Centrul de Resurse pentru profesorii de limbă engleză (ETRC) (Chișinău) - programe de formare pentru profesorii de limba engleză

4) Universitatea colaborează cu Ambasadele Țărilor Europene, acreditate în Republica Moldova:

- ✓ Ambasada Turciei
- ✓ Ambasada Marii Britanii
- ✓ Consulatul Israelului
- ✓ Ambasada Germaniei
- ✓ Ambasada SUA
- ✓ Consulatul Greciei
- ✓ Ambasada Azerbaidjanului
- ✓ Ambasada Ungariei

- ✓ Ambasada Slovaciei
- ✓ Ambasada Poloniei
- ✓ Ambasada Rusiei etc.

Cercetătorii profilurilor au participat în diferite grupuri de lucru și organele consultative la nivel regional, inclusiv:

- CHIURKCIU V. - membru al Consiliului Consultativ pentru inovație - Direcția Generală de Dezvoltare Economică, Comerț și servicii UTA Găgăuzia.
- FEDOTOVA L.V - membru al Comitetului Național «Orizont - 2020», în conformitate cu Protocolul nr.1 al ședinței Comisiei Guvernamentale pentru Integritate Europeană din 16 ianuarie 2013.

Colaborări internaționale

Universitatea a încheiat 40 de acorduri de colaborare în domeniul științei și educației cu universități și organizații din țările CSI și alte țări străine. Pe parcursul ultimilor cinci ani, au fost încheiate 23 de acorduri cu următoarele universități:

1. Universitatea „Atatiurk”, Turcia, Aksarai, 2009
2. Universitatea „S.Demirel”, Turcia, Isparta, 2009
3. Universitatea Orientului Apropiat, Cipru, Nicosia, 2009
4. Centrul Cultural de Prietenie Găgăuzo-Turcă, Turcia, Istanbul, 2010
5. Universitatea din Leipzig, Germania, 2010
6. Universitatea Agrară de Stat, FR, Groznîi, 2010
7. Institutul de Stat de Inginerie și Economie din Nijni Novgood, FR, 2010
8. Universitatea Agrară de Stat Kîrgîză, Kîrgâzstan, Bișkek, 2010
9. Institutul de Administrare, Business și Drept, FR, Rostov pe Don, 2011
10. Universitatea Tehnică, Bulgaria, Gabrovo, 2011
11. Universitatea de Stat de Pedagogie din Daghestan, FR, Mahacikala, 2011
12. Universitatea Agrar-Tehnică, Ucraina, Podolsk, 2012
13. Universitatea Aidîn, Turcia, Istanbul, 2012
14. Universitatea „Andrei Șaguna”, România, Constanța, 2012
15. Universitatea Hazar, Azerbaidjan, Baku, 2012
16. Mikro Tik, Letonia, Riga, 2012
17. Universitatea Agrară de Stat din Grodno, Belarus, Grodno, 2012

18. Universitatea de Stat din Mariupol, Ucraina, Mariupol, 2013
19. Academia Agrară de Stat din Poltava, Ucraina, Poltava, 2013
20. Universitatea Națională „Ivan Ognienko” din Kamenetș-Podolsk, Ucraina, 2014
21. Universitatea de Stat din Baranovici, Belarus, 2014
22. Academia Agricolă de Stat din Breansk, 2014

Fișa de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării

I. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ DE CERCETARE - 165

- 1.1. Personalul uman – 85
- 1.2. Potențialul logistic – 45
- 1.3. Activitatea economico-financiară – 35

Profilul I. Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional

II. PERFORMANȚĂ ȘI VIZIBILITATE LA NIVEL INTERNAȚIONAL – 120

- 2.1. Publicații în străinătate – 65
- 2.2. Impactul internațional al cercetărilor și elaborărilor – 35
- 2.3. Aprecieri internațională și antrenare în activități de expertiză - 20

III. CONTRIBUȚIE ȘTIINȚIFICĂ ȘI RECUNOAȘTERE NAȚIONALĂ – 65

- 3.1. Publicații în țară – 36
- 3.2. Impactul și relevanța științifică – 14
- 3.3. Aprecieri națională și antrenare în activități conexe cercetării – 15

IV. RELEVANȚA ECONOMICĂ – 90

- 4.1. Activitatea de brevetare, licențiere, certificare a produselor – 35
- 4.2. Transfer tehnologic – 33
- 4.3. Asistență și servicii științifice prestate – 22

V. RELEVANȚĂ SOCIALĂ – 84

- 5.1. Transfer de cunoștințe și activitate didactică – 44
- 5.2. Participări la elaborarea actelor normative și în activități de consultanță – 25
- 5.3. Diseminarea informației științifice și promovarea imaginii științei – 15

Total: 359 puncte (51,3%)

Profilul II. Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural

II. PERFORMANȚĂ ȘI VIZIBILITATE LA NIVEL INTERNAȚIONAL – 119

- 2.1. Publicații în străinătate – 58
- 2.2. Impactul internațional al cercetărilor și elaborărilor – 28
- 2.3. Aprecieri internațională și antrenare în activități de expertiză - 33

III. CONTRIBUȚIE ȘTIINȚIFICĂ ȘI RECUNOAȘTERE NAȚIONALĂ – 59

- 3.1. Publicații în țară – 34
- 3.2. Impactul și relevanța științifică – 11
- 3.3. Aprecieri națională și antrenare în activități conexe cercetării – 14

IV. RELEVANȚA ECONOMICĂ – 35

- 4.1 Activitatea de brevetare, licențiere, certificare a produselor – 0
- 4.2 Transfer tehnologic – 18
- 4.3 Asistență și servicii științifice prestate – 17

V. RELEVANȚA SOCIALĂ – 71

- 5.1 Transfer de cunoștințe și activitate didactică – 44
- 5.2 Participări la elaborarea actelor normative și în activități de consultanță – 12
- 5.3 Diseminarea informației științifice și promovarea imaginii științei – 15

Total: 284 (47,3 %)

Membrii Comisiei specializate au *estimat* activitatea conform *fîșei de evaluare*, și în rezultat s-a constatat că Universitatea de Stat din Comrat a *acumulat* pe I profil – **359** puncte, II profil – **284** de puncte. Media pe profiluri de cercetare este de **295,85** puncte.

FIȘA DE EVALUARE a Universității de Stat din Comrat

Nr. crt.	Indicatorul	Indicator de rezultat	Punctaj	
			Prevăzut (standard)	Acordat
1	2	3	4	5
I. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ DE CERCETARE				
1.1. Personal uman				
1.1.1.*	Ponderea cercetătorilor științifici titulari în numărul total de cercetători: <ul style="list-style-type: none"> • <i>cercetători științifici titulari $\geq 80\%$</i> • <i>cercetători științifici titulari $< 80\%$</i> 		20 10	10
1.1.2.*	Raportul dintre doctori și doctori habilitați este: <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 5 • < 5 		10 20	10
1.1.3.*	Raportul cercetătorilor cu grade științifice la numărul total de cercetători: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 0,5$ • $< 0,5$ 		10 5	10
1.1.4.*	Deținerea dreptului de instruire prin doctorat		5	5
1.1.5.**	Cota susținerilor în termene a tezelor de doctorat este: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 20\%$ • $< 20\%$ 		10 5	5
1.1.6.**	Cota susținerilor tezelor de doctorat pe durata ultimilor 3 ani depășește 30% din numărul celor ce nu s-au înscris în termenele stabilite		5	-
1.1.7.**	Organizația dispune de doctoranzi care studiază în centre științifice și universitare peste hotarele republicii		10	10
1.1.8.*	Ponderea cercetătorilor abilitați cu dreptul de conducător/consultant științific al tezelor de doctorat în numărul total de cercetători: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 10\%$ • $< 10\%$ 		10 5	10
1.1.9.**	Numărul cercetătorilor științifici care au efectuat stagii de cercetare și/sau documentare în centre științifice de peste hotare pe parcursul perioadei evaluate, cu o durată sumară ≥ 30 zile: <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 5 cercetători • < 5 cercetători 		10 5	10
1.1.10.*	Ponderea cercetătorilor tineri $<$ de 35 de ani în numărul total de cercetători: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 20\%$ • $< 20\%$ 		10 5	5
1.1.11.**	Susținerea tezelor de către cercetătorii științifici din organizație în perioada evaluată este: <p align="center"><i>a. Teze de doctor habilitat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 2 • < 2 		10 5	-

	<i>b. Teze de doctor în științe:</i>			
	<ul style="list-style-type: none"> • ≥ 5 • < 5 		10	10
			5	
Total			130	85
Notă: *- se apreciază valorile indicatorului la momentul evaluării; ** - se estimează valorile sumare ale indicatorului pe durata evaluată				

1	2	3	4	5
1.2. Potențial logistic				
1.2.1.*	Deținerea spațiilor corespunzătoare normativelor tehnico-sanitare	5070 m ²	5	5
1.2.2.*	Ponderea echipamentului procurat pe durata ultimilor 5 ani (reieșind din cost) constituie: $\geq 30\%$ $< 30\%$ <small>Notă: 1189,4/2692,3*100=44,2%</small>	44,2%	10 5	10
1.2.3.*	Costul echipamentului/unitate ocupată de cercetător este < 100 mii lei ≥ 100 mii lei <small>Notă: 12819,7/122=105,07 mii lei</small>	105,07 mii lei	5 10	5
1.2.4.*	Prezența/aplicarea: <ul style="list-style-type: none"> • laboratoarelor specializate (lingv.) • echipamentului unic modern (digitaliz.of.245, 247) • instalațiilor și metodelor de cercetare computerizate • laboratoarelor acreditate 	1201,7 93,7 234,7 -	10 10 10 5	- -
1.2.5.**	Baza materială respectivă este utilizată și de alte organizații <small>Notă: Ministerul finanțelor, Inspectoratul fiscal, Concordia, Ministerul Educației</small>		5	5
1.2.6.*	Asigurarea personalului din sfera științei și inovării (persoane fizice) cu calculatoare: <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 60\%$ • $< 60\%$ <small>Notă: parcul de calculatoare 1116/122 personal științific</small>	100%	10 5	10
1.2.7.*	Conectarea calculatoarelor la rețea locală		5	
1.2.8.*	Conectarea calculatoarelor la rețelele informaționale <ul style="list-style-type: none"> • $\geq 60\%$ • $< 60\%$ 	100%	10 5	10
Total			90	45
Notă: *- se apreciază valorile indicatorului la momentul evaluării; ** - se estimează valorile indicatorului pe toată perioada evaluată				

1	2	3	4	5
1.3. Activitatea economico-financiară				
1.3.1.**	Finanțarea organizației are loc inclusiv din contul : proiectelor naționale/granturi proiectelor internaționale /granturi contractelor economice (științifice) cu agenți autohtoni	378,1 9832,5 parteneriat f/pl.	10 15 5	10 15 -

	contractelor economice (științifice) <i>cu agenți economici străini</i> altor servicii contra plată	- 39,4	10 5	- -
1.3.2.**	Cota mijloacelor financiare, acumulate în baza proiectelor selectate prin concurs, raportată la volumul total al alocațiilor prevăzute pentru realizarea tematicii științifice <10% ≥ 10% <small>Notă: proiecte internaționale 9832,5/27882,7*100=35,3%</small>	35,3%	5 10	5
1.3.3.**	Ponderea mijloacelor speciale (cu excepția surselor provenite din darea în arendă) în bugetul instituției: <20% ≥ 20% <small>Notă: 10210,65/27882,7*100=36,6%</small>	36,6%	5 10	5
1.3.4.**	Investirea a peste 21% din bugetul său (indiferent de sursa finanțării) pentru achiziționarea de echipament științific, acoperirea cheltuielilor de specializare, stagiere, cooperare tehnico-științifică, participare la manifestări științifice și de detașare a personalului pentru schimb de experiență <small>Notă: (5947,2+404,5+4162,5)/24879,3*100=42,3%</small>	42,3%	15	-
Total			80	35
Notă: ** - se estimează valorile sumare ale indicatorului pe durata evaluată				
Smax = 300 puncte				165

Performanța Integrală a USC:

	I. Capacitatea instituțională USC	Valorile maxime	Valorile USC
1.1.	Personal uman	130	85
1.2.	Potențial logistic	90	45
1.3.	Activitatea economico-financiară	80	35
	Total	300	165
II. Valorile sumare pe profiluri			
I.	Profilul I ” <i>Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional</i> ”	700	359
II	Profilul II ” <i>Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural</i> ”	600	284
	Punctaj mediu profiluri USC		295,85
	Punctaj integral al organizației	900	460,85
	Punctaj suplimentar acordat de comisie	2%	9,18
	Calificativul organizației USC	900	470,1

RECOMANDĂRI:

În urma evaluării criteriilor stabilite pentru aprecierea calității instituționale de cercetare a Universității de Stat din Comrat, analizei rapoartelor de evaluare prezentate de către comisiile pe profiluri, a rapoartelor de autoevaluare, a vizitelor, discuțiilor cu personalul instituției, Comisia specializată de evaluare formulează următoarele recomandări:

Recomandări:

- ✓ Revederea Planului de activitate științifică a USC;
- ✓ redactarea rapoartelor de activitate științifică universitară conform cerințelor AȘM;
- ✓ crearea unui departament de studii doctorale necesar pentru dirijarea activității de studii doctorale și postdoctorale la nivel de instituție;
- ✓ modernizarea și actualizarea paginii web a USC, inclusiv plasarea informației privind activitatea științifică / organizatorică în limba română și engleză;
- ✓ sporirea veniturilor din surse extrabugetare prin contracte cu agenții economici din UTA “Găgăuzia”, precum și din alte regiuni ale Republicii Moldova;
- ✓ întreprinderea măsurilor pentru o participare mai activă la concursurile ce țin de obținerea proiectelor instituționale, independente și internaționale;
- ✓ creșterea numărului de contracte cu agenții economici autohtoni și străini pentru a beneficia de mijloace financiare ce ar spori veniturile mijloacelor speciale;
- ✓ impulsivarea activității în domeniul finalizării studiilor de doctorat și a susținerii tezelor de doctor de către cadrele didactice și cercetătorii profilului ce nu au grade științifice prin pregătirea lor în țară și în străinătate.
- ✓ majorarea ponderii cercetătorilor cu grade științifice prin creșterea numărului de teze susținute de către doctoranzii din cadrul profilurilor;
- ✓ stimularea colaborărilor cu partenerii din străinătate în vederea publicării articolelor în reviste ISI;
- ✓ implicarea mai activă a tinerilor specialiști în cercetările științifice;
- ✓ creșterea numărului mediu de publicații în reviste atestate din străinătate;
- ✓ sporirea numărului de monografii, manuale, cursuri de prelegeri, ghiduri, îndrumări metodice etc. în limba română și găgăuză;
- ✓ majorarea numărului de publicații electronice și acumularea/stocarea lor pe site-ul Universității, în scopul creșterii accesului la rezultatele cercetărilor și pentru o diseminare mai largă a realizărilor științifice;
- ✓ implicarea mai activă în activități conexe cercetării (referenți, membri CSS etc.)

Toate aceste curențe nu știrbesc din importanța realizărilor obținute, iar înlăturarea lor ar putea îmbunătăți anumite aspecte ale activității.

CONCLUZIA FINALĂ

În urma evaluării activității științifice pe profiluri și a instituției, ținând cont de prioritățile de dezvoltare ale Republicii Moldova vis-a-vis de profilurile prezentate spre examinare, Comisia specializată de evaluare constată următoarele:

Universitatea de Stat din Comrat dispune de un potențial intelectual, logistic și, nu în ultimul rând, economico-financiar pentru realizarea eficientă a activităților de cercetare, dovedind aceasta prin punctajul acumulat.

Comisia specializată pentru evaluarea activității științifice din cadrul USC, în perioada 2010-2014, în scopul acreditării, ținând cont de punctajul pe profiluri și integral pe universitate, **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă:

- **Punctajul pe profilurile propuse spre acreditare după cum urmează:**

Dezvoltarea inovațională a sectorului agro-economic regional – 359 de puncte (51,3 %), **bine**;

Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural – 284 de puncte (47,3%), **suficient**;

Punctajul mediu pe profiluri – **295,85** de puncte

Acordarea unui punctaj suplimentar de 2 % (9,18 puncte) pentru management eficient.

- 2. **Se propune** CNAA acreditarea USC cu aprecierea “**BINE**”, acumulând **470,1** puncte, sau **52,2** % din punctajul maxim acordat, ceea ce corespunde calificativului “**Organizație competitivă pe plan internațional**”.

Membrii comisiei specializate de evaluare:

4. Simion TOMA – doctor habilitat, academician, *președintele* Comisiei
5. Liuba PETRENCO – doctor în pedagogie, conferențiar universitar, *secretar*
6. Zinaida FURTUNĂ – *economist-contabil*

Dezvoltarea instituțională a sectorului agro-economic regional

4. Tudor BAJURA – doctor habilitat, profesor cercetător, *președintele* comisiei
5. Nicolae PAMUJAC – doctor habilitat, profesor universitar
6. Svetlana GANGAN – doctor, conferențiar universitar

Dezvoltarea inovațională a potențialului uman în mediul policultural

4. Petru JELESCU – doctor habilitat, profesor universitar, *președintele* comisiei
5. Petru CATAN – doctor habilitat, profesor universitar
6. Eugenia COJOCARI – doctor habilitat, profesor universitar